

RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVEN
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORD
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGEN
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVEN
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORD
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR
RORDENINGEN TEGENPRESTATIE INVENTA
GENPRESTATIE INVENTARISATIE VERORDE
IVENTARISATIE VERORDENINGEN TEGENPR

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Verordeningen tegenprestatie

Inventarisatie

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Verordeningen Tegenprestatie
- inventarisatie -

Colofon

Rapport Nummer	Verordeningen Tegenprestatie - inventarisatie - R15/08
ISSN	1383-8733
ISBN	978-90-5079-279-0
Datum	november 2015

Voorwoord

Iedereen die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft valt sinds 1 januari 2015 onder de Participatiewet. Deze wet is er om zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk te laten vinden.

Een onderdeel van deze wet is de tegenprestatie. Op verzoek van de staatssecretaris heeft de Inspectie een inventarisatie uitgevoerd naar de verordening tegenprestatie (beoordeling op basis van documenten).

Het overgrote deel van de gemeenten voldoet aan de wettelijke eisen.

20 gemeenten maken een andere keuze en voldoen niet aan de wettelijke eisen met betrekking tot het verplichtend opleggen van de tegenprestatie.

Mr J A van den Bos
Inspecteur-generaal
Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Inhoud

	Colofon—2
	Voorwoord—3
1	Inleiding—7
1.1	Aanleiding onderzoek—7
1.2	Doelstelling onderzoek—7
2	Uitvoering—9
2.1	Toetsingskader—9
2.2	Kanttekeningen—10
3	Oordeel—11
4	Bestuurlijke reacties - naschrift Inspectie—13
Bijlage 1	Bestuurlijke reactie VNG en Divosa—15
Bijlage 2	Wetteksten—19
Bijlage 3	Formulier beoordeling—21
Bijlage 4	Publicaties van de Inspectie SZW - directie Werk en Inkomen—23

1 Inleiding

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Een onderdeel van de Participatiewet is de tegenprestatie. De gemeenteraad is verplicht in een verordening invulling te geven aan het beleid ten aanzien van de tegenprestatie¹ (bijvoorbeeld voor welke groepen wel of niet, welke vorm de tegenprestatie kan hebben etc.), maar hierbij dient wel voldaan te worden aan de wettelijke bepaling.

Onderdelen van de wettelijke bepaling zijn:

- de gemeente beschikt over een verordening, waarin is vastgelegd dat het college van B&W een tegenprestatie kan opdragen;
- de opgedragen tegenprestatie heeft een verplichtend karakter overeenkomstig artikel 9, eerste lid, aanhef en onderdeel c, Participatiewet;
- indien de cliënt de opgedragen tegenprestatie verwijtbaar niet uitvoert kan een maatregel worden opgelegd (artikel 18, tweede lid, Participatiewet). De maatregel is ook vastgelegd in een verordening.

1.1 Aanleiding onderzoek

Via de media² zijn in mei 2015 signalen afgegeven dat bij meerdere gemeenten de tegenprestatie niet voldoet aan de wettelijke grondslag, ondermeer omdat aan de tegenprestatie een vrijwillig karakter is gegeven. Dit onderwerp is ook in de Tweede Kamer aan de orde gekomen. Ook is het onderwerp in de eerste verzamelbrief van SZW aan gemeenten van 2015 onder de aandacht gebracht inclusief toelichting op de motivatie voor de wettelijke grondslag van de tegenprestatie. *"Vrijwilligheid behoeft geen wettelijke grondslag of verordening. De wettelijke grondslag en de verordening zijn bedoeld om de tegenprestatie als een verplichting te kunnen opleggen"*.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft, onder andere naar aanleiding van de eerdergenoemde signalen, de Inspectie SZW verzocht een onderzoek uit te voeren naar de gemeentelijke verordeningen over de tegenprestatie.

1.2 Doelstelling onderzoek

Het doel van het onderzoek is: het beoordelen of verordeningen tegenprestatie van gemeenten voldoen aan de wettelijke grondslag van de Participatiewet ten aanzien van het verplichte karakter van de tegenprestatie en de daarbij behorende maatregel indien de verplichting verwijtbaar niet wordt nagekomen.

De relevante wetsartikelen voor dit onderzoek zijn weergegeven in bijlage 2. De Inspectie SZW spreekt geen oordeel uit over de verdere inhoud van de verordening.

¹ De verplichting is opgenomen in artikel 9, eerste lid, aanhef en onderdeel c, Participatiewet. De verordeningsplicht gemeenten is geregeld in artikel 8a, eerste lid, aanhef en onderdeel b, Participatiewet.

² Limburg, M. (22 mei 2015) *Van nul tot 500 uur*. Binnenlands Bestuur.

<http://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/achtergrond/achtergrond/van-nul-tot-500-uur.9484579.lynkx> (geraadpleegd 28 september 2015)

2 Uitvoering

Op verzoek van de staatssecretaris heeft de Inspectie SZW onderzoek uitgevoerd bij alle 393 gemeenten (op basis van documenten). Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juli tot en met oktober 2015

De centrale vraag van het onderzoek is voldoen gemeenten aan de wettelijke bepalingen van de Participatiewet, ten aanzien van het verplichte karakter van de tegenprestatie

Het onderzoek geeft antwoord op onderstaande vragen

- Heeft de gemeente per onderzoeksdatum een door de gemeenteraad vastgestelde verordening tegenprestatie?
- Is deze verordening conform de wettelijke bepaling van de Participatiewet ten aanzien van het verplichte karakter van de tegenprestatie?
- Wordt er een maatregel opgelegd bij het niet nakomen van de opgelegde tegenprestatie?

2.1 Toetsingskader

Voor de beoordeling van het verplichte karakter van de tegenprestatie zijn de verordeningen getoetst op onderstaande normen. De normen komen terug in het format dat de Inspectie SZW heeft gebruikt bij het beoordelen van de verordeningen en eventuele aanvullende (beleids)regels (bijlage 3).

Beschikt de gemeente per 1 juli 2015 over geldige verordeningen met betrekking tot de tegenprestatie, bijbehorende maatregelen en eventuele aanvullende (beleids)regels? (artikel 8a, eerste lid, aanhef en onderdeel b Participatiewet)

Voorwaarden voor een geldige verordening zijn dat deze is vastgesteld door de gemeenteraad, officieel gepubliceerd is – bijvoorbeeld via het gemeenteblad – en uiterlijk per 1 juli 2015 of met terugwerkende kracht per 1 juli 2015 in werking is getreden³

De Inspectie SZW heeft in eerste instantie onderzoek gedaan naar de digitale publicaties van de verordeningen. Indien deze ontbraken of onvolledig waren, zijn gemeenten schriftelijk benaderd om de ontbrekende of onvolledige documentatie te verstrekken

Indien de gemeente niet beschikt over de geldige verordeningen voldoet deze gemeente niet aan de wettelijke bepalingen

Is de verordening conform de wettelijke bepaling van de Participatiewet ten aanzien van het verplichte karakter van de tegenprestatie? (artikel 8a, Participatiewet)

De verordeningen met betrekking tot de tegenprestatie en eventueel aanvullende (beleids)regels zijn voor dit onderdeel beoordeeld

De verordeningen zijn goedgekeurd als er sprake is van het opdragen of opleggen van een tegenprestatie

³ Artikel 78z, zevende lid, Participatiewet

Wordt een maatregel opgelegd bij het niet nakomen van de opgelegde tegenprestatie? (artikel 18, tweede lid, Participatiewet)

De verordening, als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a, Participatiewet voldoet aan de wettelijke bepalingen wanneer gemeenten in een verordening of aanvullende (beleids)regels een maatregel hebben vastgelegd, indien een opgelegde tegenprestatie verwijtbaar niet wordt nageleefd.

2.2 Kanttekeningen

De Inspectie SZW heeft bij dit onderzoek de verordeningen van gemeenten uitsluitend getoetst op bovenstaande normen. De wijze waarop gemeenten in de praktijk uitvoering geven aan de tegenprestatie is niet getoetst

In de meeste gevallen voldoen de gemeentelijke verordeningen aan de wettelijke verplichtingen en is dit vrij eenduidig vast te stellen. Bij een klein deel is het lastiger het verplichte karakter uit de teksten te halen. Ook zijn in sommige gevallen de verordeningen met betrekking tot de tegenprestatie en aanvullende beleidsregels (waarin sommige verordeningen zijn uitgewerkt) niet met elkaar in overeenstemming. De context is bij de beoordeling dan doorslaggevend. Indien de context geen duidelijkheid biedt, is schriftelijk contact opgenomen met gemeenten, waarbij gemeenten de mogelijkheid hadden de context toe te lichten

3 Oordeel

De verordeningen met betrekking tot de tegenprestatie zijn door de Inspectie SZW voor alle 393 gemeenten beoordeeld. De resultaten van het onderzoek zijn hieronder beschreven. Bij 29 gemeenten is sprake van een afwijking van het toetsingskader. Daarbij is in meer dan de helft van de gevallen sprake van gemeenten die in een samenwerkingsverband opereren (dezelfde verordening kennen).

Beschikt de gemeente per 1 juli 2015 over geldige verordeningen met betrekking tot de tegenprestatie en afstemmingsverordening?

Circa 99% van de gemeenten beschikt over een verordening.

In eerste instantie waren er acht gemeenten waarvan de gepubliceerde verordening tegenprestatie en of afstemmingsverordening ontbrak. Na schriftelijke communicatie met deze gemeenten hebben vijf gemeenten de gevraagde documentatie opgestuurd. De overige drie (kleine) gemeenten voldoen daarmee niet aan deze wettelijke verplichting.

Is de verordening conform de wettelijke bepaling van de Participatiewet ten aanzien van het verplichte karakter van de tegenprestatie? En wordt een maatregel opgelegd bij het niet nakomen van de opgelegde tegenprestatie?

Circa 95% van de gemeenten voldoet aan het toetsingskader (of geeft aan hieraan te gaan voldoen)

In eerste instantie weken 29 gemeenten af van het toetsingskader. Negen van deze gemeenten geven aan de verordening aan te gaan passen. De rest geeft aan de wet anders te interpreteren of is niet overtuigd van nut en noodzaak. Bij de interpretatie van de wet- en regelgeving gaat het onder andere om de vraag of er sprake is van vrijwilligheid en niet van een verplichtend karakter. Van de gemeenten die aangeven niet overtuigd te zijn van nut en noodzaak geeft een aantal aan dat andere instrumenten effectiever zijn. Zo is er een gemeente die aangeeft niets te zien in een maatregel maar de mensen die een tegenprestatie uitvoeren te willen belonen met een individuele inkomens toeslag.

De 29 gemeenten zijn als volgt verdeeld over de gemeentegrootteklassen

		Aantal gemeenten
1	< 20 000 inwoners	6
2	20 000 tot 50 000 inwoners	14
3	50.000 tot 100.000 inwoners	2
4	100.000 tot 250 000 inwoners	5
5	> 250 000 inwoners	2
		29

Overige bevindingen

Bij de beoordeling van de diverse documenten werden ook andere zaken geconstateerd

- Er is variatie in de formulering van de doelgroepen die in aanmerking komen voor de tegenprestatie. Dit is in lijn met de gemeentelijke vrijheden
- De specifieke groepen die volgens de Participatiewet vrijgesteld zijn van de tegenprestatie, worden in de meeste verordeningen ook afzonderlijk benoemd
- Het merendeel van de gemeenten heeft in de verordeningen aard en duur van de tegenprestatie geformuleerd.
- De omvang en duur van de tegenprestatie varieert sterk per gemeente. De meeste gemeenten leggen een tegenprestatie op van tussen de 4 en 30 uur per week. Ook de duur van de tegenprestatie varieert. Sommige gemeenten leggen een tegenprestatie van een week op andere gemeenten van maximaal tweemaal een half jaar per jaar
- Veel gemeenten spreken over vrijwilligerswerk als het gaat om de tegenprestatie. Ook al kunnen de werkzaamheden hetzelfde zijn, het essentiële verschil tussen vrijwilligerswerk en de tegenprestatie is dat de laatste door de gemeente wordt opgedragen.
- Bij een aantal gemeenten worden activiteiten die betrekking hebben op re-integratie toch gezien als tegenprestatie. Gemeenten verschillen daarin
- Maatregelen (op papier) indien een client niet voldoet aan de opgelegde tegenprestatie zijn meestal van de 2^e categorie. De maatregel varieert daarbij meestal tussen 10% tot 50% verlaging op de bijstandsnorm, gedurende een maand. In sommige gevallen is de procedure dat gemeenten een maatregel opleggen waarbij de client gedurende een maand 100% wordt gekort op de uitkering
- Samenwerkingsverbanden die ten tijde van de totstandkoming van de verordeningen in wording waren, veroorzaken soms onduidelijkheid bij het beoordelen van de verordeningen

4 Bestuurlijke reacties – naschrift Inspectie

Samenvatting

VNG en Divosa geven aan dat 20 gemeenten niet aan het toetsingskader van de Inspectie SZW voldoen. Deze gemeenten stellen dat de Participatiewet hun ook de mogelijkheid biedt om eigen keuzes te maken in hun beleid rondom de tegenprestatie. Dit betekent volgens deze gemeenten dat zij een andere keuze kunnen maken. Daarbij verschillen deze gemeenten niet van andere gemeenten wat betreft de geest van de wet: mensen activeren, het liefst naar werk.

Daarnaast brengen VNG en Divosa nog een aantal punten onder de aandacht, onder andere wat betreft de extra activiteiten in de uitvoering en de extra kosten voor verzekeringen en aansprakelijkheid voor mensen die een tegenprestatie uitvoeren. Tot slot geeft men aan dat maatschappelijke organisaties behoefte hebben aan intrinsiek gemotiveerde vrijwilligers.

Naschrift

Het toetsingskader is direct afgeleid van het wettelijk kader.

De Participatiewet biedt diverse vrijheden aan gemeenten, ook wat betreft de tegenprestatie. Maar de wet kent wat betreft de tegenprestatie ook een aantal eisen. Zo heeft een tegenprestatie een verplichtend karakter en dient een maatregel te worden opgelegd als een client de tegenprestatie verwijtbaar niet uitvoert. Deze 20 gemeenten maken een bewuste keuze af te wijken van de regels.

Bijlage 1 Bestuurlijke reactie VNG en Divosa

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid(SZW)
Dhr. mr. J.A. van den Bos
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 8825

ovr kenmerk
2015-0000282980

bijlagecode
.

betreft
Conceptrapportage
Verordeningen tegenprestatie

ovr kenmerk
ECSD/U201501898

datum
18 november 2015

Geachte heer Van den Bos,

Hartelijk dank voor het toezenden van de conceptrapportage Verordeningen Tegenprestatie. Dit onderzoek heeft de Inspectie SZW uitgevoerd op verzoek van Staatssecretaris Klijnsma naar aanleiding van signalen uit de media en de Tweede Kamer dat bij meerdere gemeenten het beleid voor de tegenprestatie door bijstandsgerechtigden niet zou voldoen aan de wettelijke grondslag.

Inspectie SZW heeft in haar onderzoek daarom verordeningen tegenprestatie en maatregelverordeningen van gemeenten beoordeeld. Daarbij heeft de Inspectie onderzocht of de verordening aanwezig is en of in de verordening het verplichtende karakter van de tegenprestatie tot uitdrukking komt, waaronder de toepasselijkheid van een sanctie bij onvoldoende naleving. Inspectie SZW concludeert dat 99% van de gemeenten beschikt over een verordening en dat circa 95% van de gemeenten voldoet aan het toetsingskader. Hieronder reageren wij op deze conclusie. Verder zullen we dit onderwerp tijdens een Bestuurlijk Overleg met staatssecretaris Klijnsma bespreken.

Er is een juridische discussie...

Circa 20 gemeenten voldoen niet aan het toetsingskader van de Inspectie. De gemeenten geven in een reactie aan de wet anders te interpreteren of zijn niet overtuigd van nut en noodzaak van een verplichte tegenprestatie. Zij stellen dat de Participatiewet hun ook de mogelijkheid biedt om eigen keuzes te maken in hun beleid rondom de tegenprestatie. Zij zijn verplicht om beleid te maken en dat vast te leggen in een verordening, maar mogen zelf de invulling van het beleid bepalen. Gemeenten kunnen dus zelf bepalen of zij van de bevoegdheid gebruik willen maken om een tegenprestatie op te leggen en kunnen daarnaast, binnen de gestelde kaders, naar eigen inzicht invulling geven aan deze bevoegdheid.

De gemeenten die een andere keuze hebben gemaakt bij de invulling van de tegenprestatie doen dat ook op een onderbouwde manier. Deze gemeenten vinden bijvoorbeeld dat de tegenprestatie geen meerwaarde oplevert ten opzichte van de instrumenten die zij al tot hun beschikking hebben. Ook zijn er gemeenten die stellen dat zij effectiever kunnen opereren als ze mensen stimuleren om vrijwilligerswerk te doen in plaats van hen een verplichting daartoe op te leggen.

....tegelijk is de uitvoering in lijn met geest van de Participatiewet

De kern van decentrale wetgeving is dat de uitwerking en uitvoering van beleid bij gemeenten ligt. Dat betekent dat er gemeenten zijn die andere keuzes maken dan de voorstanders van een tegenprestatie wellicht hadden beoogd. Vergelijk het met activeringsinstrumenten zoals participatieplaatsen en

beschut werk Ook daar maken gemeenten verschillende keuzes of ontwikkelen zij alternatieven. Uiteindelijk gaat het erom dat alle gemeenten hetzelfde doel nastreven dat geheel in lijn is met de geest van de wet mensen activeren, het liefste naar werk. De gemeenten die een andere keuze maken rondom de tegenprestatie, verschillen daarin niet van de gemeenten die de toets van de Inspectie wel doorstaan.

Die gemeentelijke beleidsvrijheid moet gerespecteerd worden, vinden VNG en Divosa. Gemeenten zitten dicht op de burger en dragen de kosten voor de uitvoering van de Participatiewet en hebben dus beleidsvrijheid nodig om op een efficiënte manier te opereren binnen de context van de lokale democratie. Laat deze gemeenten hun eigen keuzes maken.

En nu we het toch over de tegenprestatie hebben...

Tot slot willen we van de gelegenheid gebruik maken om een aantal punten ten aanzien van de tegenprestatie nog eens onder de aandacht te brengen. Bij de Kamerbehandelingen van de Participatiewet hebben VNG en Divosa al geconstateerd dat:

1. De WWB-maatregelen, waaronder de verplichte tegenprestatie, hun doel voorbij schieten omdat hierdoor de nadruk zal komen te liggen op het controleren en handhaven van regels in plaats van maatwerk te kunnen leveren aan de burger.
2. Voor de organisatie van maatschappelijk nuttige activiteiten, de begeleiding en ondersteuning van mensen en de controle en handhaving van de tegenprestatie veel meer menskracht nodig is dan waar gemeenten over beschikken. Er zijn daarvoor geen extra uitvoeringsmiddelen beschikbaar gesteld aan gemeenten.
3. Gemeenten te maken krijgen met extra kosten voor verzekeringen en aansprakelijkheid voor de mensen die een tegenprestatie uitvoeren. Ook hiervoor zijn geen extra middelen beschikbaar gesteld.

Ten overvloede willen we nog toevoegen dat maatschappelijke organisaties behoefte hebben aan intrinsiek gemotiveerde vrijwilligers. Dat rijmt niet met het verplichte karakter van de tegenprestatie. Bovendien leidt dat verplichte karakter voor deze organisaties tot administratieve lasten omdat zij gedwongen zijn zich voor de tegenprestatieders aan allerlei wettelijke bepalingen van de arbowet te houden.

Wij zijn ervan overtuigd dat gemeenten het beste zelf de afweging kunnen maken welke instrumenten zij inzetten om mensen te activeren. Wij vragen voldoende beleidsvrijheid om daar lokaal invulling aan te geven.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Divosa

Janine Kriens
Voorzitter Directie Raad

René Paas
Voorzitter

Bijlage 2 Wetteksten

Artikel 7, eerste lid, aanhef en onderdeel c, Participatiewet

Het college ontwikkelt beleid ten behoeve van het verrichten van een tegenprestatie en voert dit uit overeenkomstig een verordening

Artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a, Participatiewet

De gemeenteraad stelt bij verordening regels met betrekking tot het verlagen van de bijstand en de periode van verlaging van de bijstand

Artikel 8a, eerste lid, aanhef en onderdeel b, Participatiewet

De gemeenteraad stelt bij verordening regels met betrekking tot het opdragen van een tegenprestatie.

Artikel 9, eerste lid, aanhef en onderdeel c, Participatiewet

De belanghebbende van 18 jaar of ouder doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd is, vanaf de dag van de melding om aanvraag bijstand als bedoeld in artikel 44, tweede lid, Participatiewet (registratie bij UWV), verplicht naar vermogen door het college opgedragen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt

Artikel 9, tweede lid, Participatiewet

Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan het college in individuele gevallen tijdelijk ontheffing verlenen van deze verplichting. Zorgtaken kunnen als dringende redenen worden aangemerkt, voor zover hiermee geen rekening kan worden gehouden door middel van een voorziening

Artikel 9, vijfde lid, Participatiewet

De verplichting een tegenprestatie te verrichten is niet van toepassing op de belanghebbende die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is als bedoeld in artikel 4 van de Wet WIA.

Artikel 9, zevende lid, Participatiewet

De verplichting een tegenprestatie te verrichten is niet van toepassing op de alleenstaande ouder die in het bezit is van een ontheffing als bedoeld in artikel 9a, eerste lid, PW

Artikel 9, zevende lid,, Participatiewet

Op grond van artikel 9a, eerste lid, Participatiewet verleent het college aan een alleenstaande ouder die de volledige zorg heeft voor een tot zijn last komend kind tot vijf jaar op diens verzoek eenmalig ontheffing van de verplichting om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen

Artikel 18, tweede lid, Participatiewet

Het college verlaagt de bijstand ter zake van het niet nakomen door de belanghebbende ter zake van het niet nakomen van de verplichtingen voortvloeiende uit deze wet. Hieruit volgt dat indien een belanghebbende een verplichting betreffende het verrichten van een tegenprestatie niet nakomt, het college een maatregel dient op te leggen.

Artikel 18, derde lid, Participatiewet

Het college heroverweegt een besluit als bedoeld in het tweede lid binnen een door hem te bepalen termijn die ten hoogste drie maanden bedraagt.

Bijlage 3 Formulier beoordeling

Uitwerking norm	Evidence: Op welk(e) artikel(en) en/of pas- sage(s) in de toelichting berust het oordeel?	Oordeel: Voldoet de verordening op dit punt of niet?	Toelichting oordeel	Toelichting omvang en duur tegen- prestatie en maatregel
<p>1. Is er een vastgestelde verordening?</p>				
<p>2.1 De tegenprestatie wordt door het college <u>opgedragen/opgelegd aan de belanghebbende</u></p>				
<p>2.2 Wordt de omvang van de tegenprestatie geregeld? Zo ja, geef in laatste kolom weer voor hoeveel uur (maximaal) per week. Alleen kijken naar beleidsregels indien in de verordening wordt verwezen naar beleidsregels.</p>				
<p>2.3 Wordt de duur van de tegenprestatie geregeld? Zo ja, geef in laatste kolom weer voor hoe lang (maximaal) deze is vastgesteld. Alleen kijken naar beleidsregels indien in de verordening wordt verwezen naar beleidsregels.</p>				

3. Volgt bij niet naleven van de verplichting een maatregel? Dus afdwingbaar door middel van een maatregel?

Zo ja, geef in de laatste kolom weer welk percentage en duur de maatregel heeft.

Eindoordeel

Voldoet wel/niet aan de wettelijke bepaling Participatiewet t.a.v. verplichte karakter tegenprestatie

Tegenprestatie is wel/niet een verplichting

Wel/geen maatregel bij niet naleven verplichting

Bijlage 4 Publicaties van de Inspectie SZW – directie Werk en Inkomen

2015

R15/01	Gemeentelijke aandacht voor verdringing door bijstandsgerechtigden
R15/02	Suwinet 'veilig omgaan met elkaars gegevens'
R15/03	Buitenspel; De uitvoering voor jongeren in de WW of bijstand
R15/04	Arbeidsomstandigheden van gedetacheerde medewerkers in de Sociale Werkvoorziening
R15/05	Verkennde studie: Signalen en klachten over toegankelijkheid van dienstverlening in het sociale domein
R15/06	Beschut werken
R15/07	Kansen op uitstroom
R15/08	Verordeningen Tegenprestatie – inventarisatie –

2014

R14/01	Handhaving tijdens de Dienstverlening
R14/02	Kansen voor oudere Ww-ers (45+)!
R14/03	Afspraken en resultaten regionaal arbeidsmarktbeleid
R14/04	Ken uw klanten
R14/05	De boete belicht
R14/06	Uitvoering van de WWB voor jongeren (18-27 jaar)

2013

R13/01	De Sociale Verzekeringsbank; Veranderprogramma SVB Tien
R13/02	De invloed van ontheffingen op de arbeidsparticipatie van WWB'ers
R13/03	Regierol gemeenten bij regionaal arbeidsmarktbeleid
R13/04	Over signaal, sanctie en incasso
R13/05	Dienstverlening aan oudere (45+) bijstandsgerechtigden
R13/06	Van schoolgaand kind tot zelfstandig jongere ACTIEF OP WEG NAAR WERK
R13/07	Verordeningplicht gemeenten maatschappelijke participatie kinderen
R13/08	De burger bediend in 2013
R13/09	Voor wat hoort wat; Een beschrijving van de uitvoering van de tegenprestatie naar vermogen door gemeenten

U kunt deze publicaties downloaden van de website van de Inspectie SZW:
www.inspectieszw.nl

De Inspectie SZW maakt deel uit van het
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Inspectie SZW
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Telefoon 0800 5151 (gratis)
www.inspectieszw.nl

© Rijksoverheid | November 2015